

PAS-bureau

Gebiedsrapportage 2017

Natura 2000 gebied nr. 132

Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek

Binnen het Programma Aanpak Stikstof staat het uitvoeren van de geplande bron- en herstelmaatregelen en het blijvend dalen van het stikstofdepositie centraal. Daarmee wordt verdere achteruitgang van de stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten voorkomen en worden de wettelijk vastgestelde natuurdoelen (op termijn) gehaald. Dit maakt het mogelijk om economische ontwikkeling te faciliteren door het uitgeven van depositieruimte.

Deze gebiedsrapportage brengt op gebiedsniveau in beeld of de omvang en kwaliteit van de voor stikstofgevoelige habitattypen (en leefgebieden van soorten) in overeenstemming is met de uitgangspunten van het Programma Aanpak Stikstof. Ook wordt inzichtelijk gemaakt hoe de stikstofdepositie zich in ruimte en tijd ontwikkelt en of de uitvoering van de herstelmaatregelen verloopt zoals in PAS-gebiedsanalyses is vastgelegd. De gebiedsrapportage bestaat uit de volgende hoofdstukken:

1. Beschermde habitattypen en leefgebieden
2. Herstelmaatregelen (brongegevens en voortgang)
3. Veldbezoek
4. Ontwikkeling van de stikstofdepositie
5. Stikstofoverbelasting per habitat
6. Benutting van de depositieruimte

Voor elk onderdeel is de meeste recente informatie weergegeven die, passen binnen het monitoringproces, beschikbaar was op 31 december 2017. De inwinning van de gegevens vond op verschillende data plaats. Per onderdeel is aangegeven van welk moment in de tijd de gegevens afkomstig zijn. Eind 2017 zijn over de ontwikkeling van de kwaliteit en omvang van beschermde stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden beperkt gegevens beschikbaar. Dit is conform het PAS-monitoringsplan. Veranderingen in ecologische en hydrologische processen, die door de uitvoering van herstelmaatregelen op gebiedsniveau in gang worden gezet en met natuurmonitoring in beeld worden gebracht, vergen tijd. De komende jaren zal een steeds uitgebreider beeld gegeven kunnen worden van de effecten van de PAS-herstelmaatregelen en de ontwikkeling en kwaliteit van de stikstofgevoelige habitats.

1 Beschermde habitattypen en leefgebieden

De PAS-monitoring heeft betrekking op de kwaliteit en het oppervlakte van beschermde stikstofgevoelige habitattypen en op stikstofgevoelige leefgebieden van soorten in het PAS- Natura 2000-gebied (verder PAS-gebied). De in dit hoofdstuk gepresenteerde gegevens zijn gebaseerd op AERIUS Monitor 2016L.

1.1 Ligging habitattypen

Een kaart met de ligging van de relevante habitattypen en leefgebieden van VHR-soorten binnen het PAS-gebied is te vinden in de bijlage. Zie de kaart 'Ligging Habitattypen'.

1.2 Omvang en doelstelling habitattypen

In de bijbehorende tabel 'Relevante habitattypen' is per habitatype aangegeven welke instandhoudingsdoelstelling er voor geldt: behoud of verbetering. Dit is geformuleerd voor zowel de kwaliteit als voor de oppervlakte van het desbetreffende habitatype. Ook is aangegeven wat het ecologisch oordeel hiervoor is. Het ecologisch oordeel laat zien of voor het habitatype verwacht mag worden dat de natuurwaarden behouden (of op termijn verbeterd) kunnen worden bij de berekende ontwikkeling van de stikstofdepositie in combinatie met de geplande herstelmaatregelen. De oordelen 1a en 1b houden in dat er wetenschappelijk gezien geen twijfel is dat de instandhoudingsdoelen op termijn gehaald kunnen worden. Als verbetering van de kwaliteit of uitbreiding van de oppervlakte een doelstelling is, zal die bij oordeel 1a in het eerste tijdvak aanvangen en bij 1b in het tweede of derde tijdvak. Voor een volledige begripsomschrijving van het ecologisch oordeel zie de AERIUS-leeswijzer gebiedssamenvatting: <https://www.aerius.nl/nl/publicaties/handleidingen-en-leeswijzers>

In de tabel staan ook de oppervlaktes per habitatype aangegeven. Het oppervlak is berekend door het oppervlak van het ingetekende habitatgebied te vermenigvuldigen met de mate waarin het habitatype binnen het gebied voorkomt (het bedekkingspercentage). Zie de tabel 'Relevante habitattypen' in de bijlage.

1.3 Leefgebieden van aangewezen soorten

Voor de aangewezen soorten is in de tabel 'Leefgebieden van aangewezen soorten' aangegeven per soort van welke stikstofgevoelige leefgebieden de soort binnen het PAS-gebied gebruik maakt. In de tabel staat ook de oppervlakte van het desbetreffende stikstofgevoelige leefgebied en het ecologisch oordeel voor de doelstelling van de populatie van de soort.

2 Natuurherstelmaatregelen

De tabel 'Herstelmaatregelen' geeft aan welke ecologisch herstelmaatregelen er in de eerste PAS periode (2015 t/m 2021) uitgevoerd worden om verslechtering te voorkomen en (op termijn) de doelstellingen voor de relevante habitats en leefgebieden te realiseren. De tabel bevat alle ecologische herstelmaatregelen die voor dit PAS-gebied zijn opgenomen in de bijbehorende PAS-Gebiedsanalyse 2017. Uitleg over de verwachte effecten van de herstelmaatregelen is terug te vinden in de gebiedsanalyse.

Over de uitvoering van de natuurherstelmaatregelen zijn door het bevoegd bestuursorgaan afspraken gemaakt met de betrokken waterschappen, terreinbeherende organisaties en particulieren. Zie de tabel 'Herstelmaatregelen' in de bijlage.

2.1 Voortgang uitvoering herstelmaatregelen

De tabel 'Voortgang herstelmaatregelen' geeft inzicht in de voortgang van de uitvoering van ecologische herstelmaatregelen. De peildatum van de hier gepresenteerde gegevens is 31 maart 2017. De voortgang is uitgevraagd over de maatregelen die zijn opgenomen in de AERIUS Monitor M16, omdat AERIUS Monitor M16L op dat moment nog niet beschikbaar was. Hierdoor kunnen er kleine afwijkingen bestaan tussen de maatregelen die opgenomen zijn in de voorgaande tabel 'Herstelmaatregelen' en in de tabel 'Voortgang herstelmaatregelen'. In een volgende ronde van de voortgangsmonitoring worden deze afwijkingen bijgesteld.

Per maatregel is in de tabel weergegeven wanneer de uitvoering van de maatregelen afgerond dient te zijn en wat de voortgang is. Daarnaast is per maatregel een prognose afgegeven over het gereedkomen van de uitvoering binnen de gestelde termijn. Om goed vinger aan de pols te kunnen houden met betrekking tot de voortgang, is de uitvoering opgeknipt in processtappen. Voor alle processtappen is de voortgangstatus zichtbaar in de tabel. Er worden acht processtappen onderscheiden: 1) beschikbaar maken financiering; 2) beschikbaar maken van de grond (overeenkomst, aankoop, afkoop pacht, onteigening); 3) formele besluitvorming (inpassingsplan, bestemmingsplan, peilbesluit); 4) vergunningen; 5) inhoudelijke voorbereiding; 6) praktische voorbereiding; 7) fysieke uitvoering; 8) gereed verklaren. Het is belangrijk op te merken dat niet alle processtappen

voor elke maatregel van toepassing zijn. Zo worden bijvoorbeeld veel maatregelen in bestaande natuurgebieden uitgevoerd. De processtap 'Beschikbaar maken van de grond' is dan niet aan de orde.

Voor maatregelen waarvoor al gestart is met de uitvoering in het veld is in 'percentage voortgang' weergegeven welk deel van de uitvoering gerealiseerd is. Niet voor elk type herstelmaatregel kan tussentijds een indicatie van de vordering in het veld gegeven worden. Voor sommige herstelmaatregelen, zoals bijvoorbeeld het opzetten van het grondwaterpeil, geldt dat er in de uitvoering van de maatregel geen stappen zijn tussen 0% gerealiseerd en 100% gerealiseerd. Zie de tabel 'Voortgang herstelmaatregelen' in de bijlage.

2.2 Knelpunten

Voor herstelmaatregelen waarvan de tijdige uitvoering onder druk staat of waarbij de prognose is dat de herstelmaatregel niet tijdig wordt uitgevoerd, zijn knelpunten benoemd. Knelpunten kunnen betrekking hebben op een specifieke processtap of algemeen van aard zijn.

In dit PAS-gebied waren knelpunten in de uitvoering van herstelmaatregelen niet aan de orde op peildatum 31-3-2017.

3 Veldbezoek

Onderdeel van de PAS-monitoring is een jaarlijks veldbezoek in elk PAS-gebied. Het veldbezoek bestaat uit een visuele inspectie van geselecteerde locaties door medewerkers van het verantwoordelijke bestuursorgaan voor het beheerplan van het Natura 2000-gebied (meestal provincie) en de terreinbeheerder(s). Tijdens de inspectie wordt op basis van een standaardvragenlijst gekeken naar indicaties voor ontwikkelingen in de stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten. Het gaat om visuele waarnemingen van de natuurkwaliteit en niet om gerichte metingen. De resultaten van het veldbezoek worden door het bevoegd gezag en de beheerder gezamenlijk vastgelegd in een verslag en ondertekend. In 2017 is er in dit PAS-gebied een veldbezoek verricht. Er zijn daarbij geen onverwachte ontwikkelingen geconstateerd, die mogelijk (op termijn) aanleiding geven tot heroverweging van de PAS-gebiedsanalyse.

4 Ontwikkeling van de stikstofdepositie

In dit deel van de gebiedsrapportage wordt inzichtelijk gemaakt wat de ontwikkeling is van de stikstofdepositie in het gebied over de tijd. Deze informatie is gebaseerd op modelberekeningen van AERIUS Monitor 2016L.

De staafdiagrammen 'Ontwikkeling van de stikstofdepositie' tonen de gemiddelde depositie op alle relevante habitats binnen het gebied in 2014, 2015, 2020 en 2030. Dit zijn de jaren waarvoor deze rekenresultaten beschikbaar zijn. Zie de diagrammen 'Ontwikkeling van de stikstofdepositie'.

4.1 Ruimtelijke verdeling van de depositie

De kaarten 'Ruimtelijke verdeling depositie' tonen de ruimtelijke verdeling van de depositie op relevante habitats en N-gevoelige leefgebiedtypen. De eerste kaart toont de verdeling van de depositie voor het jaar 2014. De kaarten daaronder tonen deze verdeling voor de jaren 2020 en 2030. Zie de kaarten 'Ruimtelijke verdeling depositie'.

4.2 Depositie per habitat

Tabel 'Depositie per habitat- en leefgebiedtype' toont de gemiddelde depositie per habitat- en leefgebiedtype voor de jaren 2014, 2015, 2020 en 2030. De kolommen met percentielen geven een indicatie van hoeveel stikstofdepositie er plaatsvindt op het overgrote deel (80%) van het habitat. Met andere woorden: voor 80% van het oppervlak van het desbetreffende habitat geldt een stikstofdepositie die tussen de weergegeven waarden ligt. Zie de tabel 'Depositie per habitatype'.

4.2.1 Depositiedaling

Bijgaande kaarten en tabel tonen in welke mate de stikstofdepositie in 2020 en 2030 daalt ten opzichte van het jaar 2014. In de tabel is ook de depositiedaling in 2015 ten opzichte van 2014 opgenomen. Zie de kaarten 'Depositiedaling' en de tabel 'Depositiedaling per habitatype' in de bijlage.

5 Stikstofoverbelasting per habitat

In de tabel 'Stikstofoverbelasting per habitat- en leefgebiedtype' is per relevant habitat aangegeven in hoeverre er sprake is van overbelasting door stikstof in 2014, 2015, 2020 en 2030. De gepresenteerde informatie is gebaseerd op modelberekeningen van AERIUS Monitor 2016L. Zie tabel 'Stikstofoverbelasting per habitat- en leefgebiedtype'.

5.1 Ruimtelijk beeld van de stikstofoverbelasting

De kaarten 'Ruimtelijk beeld van de stikstofoverbelasting' geven weer in welke mate het gebied te maken heeft met overbelasting in het referentiejaar 2014, in 2020 en in 2030, gebaseerd op de mate van overschrijding van de kritische depositiewaarde op relevante habitats. Zie kaarten 'Ruimtelijk beeld van de stikstofoverbelasting'.

6 Benutting van de depositieruimte

Dit hoofdstuk geeft een beeld van de benuttingsgraad van de ruimte voor economische ontwikkeling. Door de depositiedaling en de generieke bronmaatregelen in combinatie met de uitvoering van herstelmaatregelen komt depositieruimte beschikbaar voor de groei van bestaande economische activiteiten en voor nieuwe economische ontwikkelingen. Een deel van de depositieruimte is gereserveerd voor autonome ontwikkelingen (bijvoorbeeld gekoppeld aan bevolkingsgroei). Een deel is gereserveerd voor projecten met een klein effect op stikstofgevoelige natuurgebieden waarvoor geen vergunning nodig is en een melding volstaat. Een deel is gereserveerd voor projecten van nationaal en provinciaal maatschappelijke belang (prioritaire projecten). En een deel is gereserveerd voor vergunningsplichtige activiteiten van overheden en ondernemers. De beschikbare ontwikkelingsruimte in de eerste zesjarige PAS-periode is verdeeld over twee periodes van ieder drie jaar. Na drie jaar komt er opnieuw ontwikkelingsruimte beschikbaar, als uit de monitoring blijkt dat dit nog steeds verantwoord is met oog op de te behalen natuurdoelen.

De figuur 'Benuttingsgraad depositieruimte' laat zien in welke mate de voor de verschillende onderdelen beschikbare depositieruimte benut is na het eerste jaar PAS, op peildatum 12 september 2017. De benuttingsgraad is gebaseerd op de beschikbaar gestelde ontwikkelingsruimte zoals vastgelegd in AERIUS Monitor 2016L. De totale hoeveelheid depositieruimte die voor elk van de onderdelen (prioritaire projecten, vergunningen en meldingen) de eerste drie jaar beschikbaar is (tot 1 juli 2018) is op 100% gesteld. Autonome ontwikkeling is in de figuur niet opgenomen. De weergegeven percentages gelden voor het hele PAS-gebied in totaal, en geven geen inzicht in de verschillen in benuttingsgraad binnen een PAS-gebied.

De figuur is een momentopname. Er kunnen dagelijks vergunningen worden verleend en meldingen worden gedaan. Hierdoor zal de benuttingsgraad op het moment van publicatie van deze rapportage afwijken van de hier getoonde cijfers. Zie de figuur 'Benuttingsgraad depositieruimte' in de bijlage.

Relevante habitattypen

Habitat		Ecologisch oordeel	Relevant (ingetekend)	Relevant (gekarteed)	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit
H3140	Kranswierwateren	1b	3,9 ha	3,9 ha	Verbetering	Verbetering
H7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	1a	3,9 ha	1,4 ha	Behoud	Behoud
H6410	Blauwgraslanden	1b	18,6 ha	14,5 ha	Verbetering	Verbetering
H6510A	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	1a	10,9 ha	6,6 ha	Verbetering	Verbetering

Leefgebieden van aangewezen soorten

Soort		Doelstelling populatie	Leefgebied/habitatype		Ecologisch oordeel	Relevant (ingetekend)	Relevant (gekarteed)
H1059	Pimpernelblauwtje	Verbetering	H6410	Blauwgraslanden	1b	18,6 ha	14,5 ha
			H6510 A	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	1a	10,9 ha	6,6 ha
			Lgo6	Dotterbloemgrasland van beekdalen	N.v.t.	1,7 ha	< 1,0 ha
H1061	Donker pimpernelblauwtje	Verbetering	H6510 A	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	1a	10,9 ha	6,6 ha
			Lgo6	Dotterbloemgrasland van beekdalen	N.v.t.	1,7 ha	< 1,0 ha
H1831	Drijvende waterweegbree	Behoud	H3140 hz	Kranswierwateren, op hogere zandgronden	1b	< 1,0 ha	< 1,0 ha
			ZGH31 40hz	Kranswierwateren, op hogere zandgronden	1b	3,8 ha	3,8 ha
			Lgo3	Zwakgebufferde sloot	N.v.t.	2,0 ha	2,0 ha

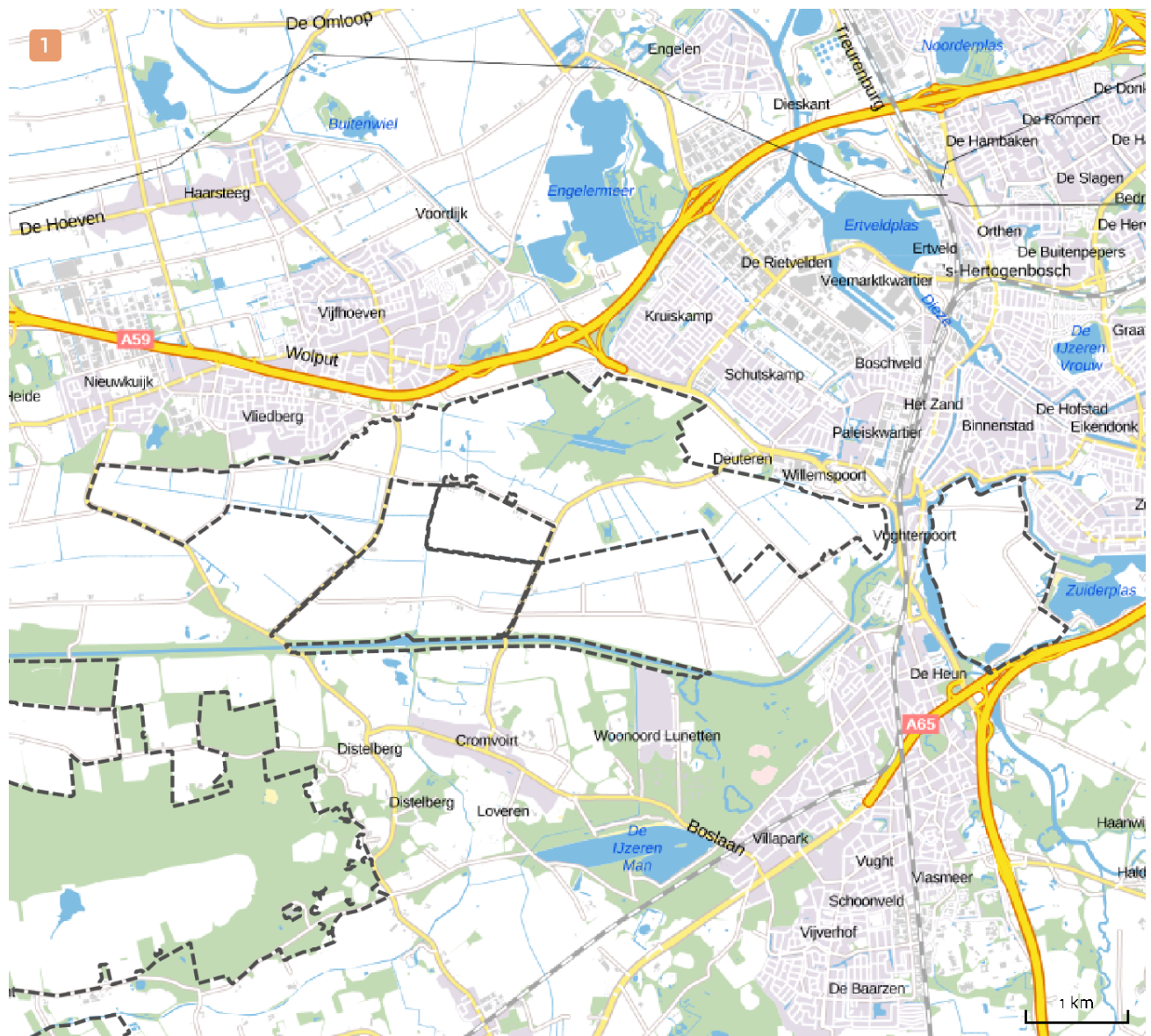
Herstelmaatregelen

Kaart	Maatregel	Ten behoeve van		Potentiële effectiviteit *	Respons-tijd (jaar) **	Opp./lengte maatregel	Frequentie uitvoering per (1e, 2e of 3e) tijdvak ***
	(Extra) maaien Deels regulier beheer, in te zetten als verzuiming optreedt, 20 % als gevolg van stikstofdepositie, oppervlakte varieert van 28-206 ha, hier gemiddelde aangehouden	H6410	Blauwgraslanden	● ● ○	1 - 5	± 140 ha	Cyclisch (3)
	(Extra) maaien Deels regulier beheer, in te zetten als verzuiming optreedt, 20 % als gevolg van stikstofdepositie. 28 ha x 20%/jr x 6.	H6410	Blauwgraslanden	● ● ○	1 - 5	± 34 ha	Cyclisch (1)
	(Extra) maaien Deels regulier beheer, in te zetten als verzuiming optreedt, 20 % als gevolg van stikstofdepositie. Oppervlakte neemt toe als gevolg van afgraven, daarom uitgegaan van het midden tussen minimale (28 ha) en maximale (206 ha) oppervlakte. 117 ha x 20% x 6.	H6410	Blauwgraslanden	● ● ○	1 - 5	± 140 ha	Cyclisch (2)
	Afgraven landbouwgrond Onderdeel van 'hydrologisch herstel'.	H6510A	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	● ● ●	5 - 10	± 200 ha	Eenmalig (1)
		H6410	Blauwgraslanden	● ● ●	5 - 10		
	Afgraven landbouwgrond Onderzoeksmaatregel, onderdeel van 'hydrologisch herstel'.	H3140	Kranswierwateren	-	-	± 200 ha	Eenmalig (1)
	Bekalken Uitvoeren bij plaggen/afgraven. Oppervlakte is een maximum, maatwerk na nader onderzoek.	H6410	Blauwgraslanden	● ● ●	1 - 5	± 190 ha	Eenmalig (1)
	Extra hooien/maaien In kader van regulier beheer (22,02 ha/jr), waarvan 20% geschat als gevolg van stikstofdepositie. 22 x 20%/jr x 6	H7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	● ● ●	< 1	± 26 ha	Cyclisch (2,3)
	Extra hooien/maaien In kader van regulier beheer (22 ha/jr), waarvan 20% geschat als gevolg van stikstofdepositie. 22 x 20%/jr x 6	H7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	● ● ●	< 1	± 26 ha	Cyclisch (1)
	Extra hooien/nabeweid Deels regulier beheer, in te zetten als verzuiming optreedt, 20% als gevolg van stikstofdepositie. 9 ha x 20%/jr x 6	H6510A	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	● ● ●	1 - 5	± 11 ha	Cyclisch (1,2,3)
1	Extra maaien van water- en oevervegetatie	Lgo3	Zwakgebufferde sloot	● ● ●	< 1	± 3 ha	Cyclisch (1)
	Gedoseerde inlaat gebufferd water (fall-back maatregel)	H3140	Kranswierwateren	● ● ●	< 1	niet van toepassing	Cyclisch (2)

Kaart	Maatregel	Ten behoeve van		Potentiële effectiviteit *	Respons- tijd (jaar) **	Opp./lengte maatregel	Frequentie uitvoering per (1e, 2e of 3e) tijdvak ***
	Herstel hydrologie	H6510A	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	● ● ●	>= 10	± 600 ha	Eenmalig (1)
		H6410	Blauwgraslanden	● ● ●	1 - 5		
		H3140	Kranswierwateren	● ● ●	5 - 10		
		H7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	● ● ●	5 - 10		
	Herstel hydrologie -korte termijn maatregelen Bijenweide Effectiviteit aanvoer basen groot, responstijd 1-5 jr; effectiviteit verhogen pH door reductieprocessen matig, resonstijd < 1jr. Resonstijd: < 1 jaar / 1-5 jaar	H6410	Blauwgraslanden	● ● ●	1 - 5	3 ha	Eenmalig (1)
	Inundatie (fall-back maatregel) Tijdelijke fall back indien kwaliteit Bijenweide snel verslechtert. Effectiviteit aanvoer basen groot, effectiviteit vastlegging P matig-groot.	H6410	Blauwgraslanden	● ● ●	< 1	2 ha	Cyclisch (2)
	Kleinschalig plaggen (fall- back)	H6510A	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	● ○ ○	1 - 5	± 11 ha	Cyclisch (2,3)
	Maaien rietoevers Onderzoeksmaatregel.	H3140	Kranswierwateren	-	-	± 3 ha	Cyclisch (1,2,3)
	Ondiep begreppelen Niet in landelijke Herstelstrategie benoemd als maatregel, responstijd expert judgement. (Onderzoeksmaatregel)	H6410	Blauwgraslanden	-	1 - 5	± 200 ha	Eenmalig (1,2)
	Opslag verwijderen Jaarlijks 10% van oppervlakte (22 ha). 22 x 10%/jr x 6	H7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	● ● ●	< 1	± 13 ha	Cyclisch (1,2,3)
	Plaggen Frequentie is 1x/50jr. Bij kostenberekening GA is uitgangspunt 0,4 ha/jr x 6= 2,4 ha/periode.	H6410	Blauwgraslanden	● ● ●	1 - 5	± 2,4 ha	Cyclisch (1)
	Plaggen Fall back optie als dynamiek onvoldoende is om voldoende verjonging te krijgen.	H6410	Blauwgraslanden	● ● ●	1 - 5	± 2,4 ha	Cyclisch (2,3)
	Verwijderen organische sedimenten Vervalt mogelijk als dit blijkt uit monitoring, zie hierboven	H3140	Kranswierwateren	● ● ●	1 - 5	± 0,9 ha	Cyclisch (2,3)
	Verwijderen organische sedimenten Uit monitoring moet blijken of frequentie (1x/20jr) of oppervlak minder kan.	H3140	Kranswierwateren	● ● ●	1 - 5	± 0,9 ha	Cyclisch (1)

- *
 - ○ ○ klein
 - ● ○ matig
 - ● ● groot
- ** De responstijd is de tijd waarvan verwacht wordt dat de maatregel effect zal hebben:
< 1 jr; 1 tot 5 jr; 5 tot 10 jr; 10 jr of langer
- *** De frequentie, per tijdvak van zes jaar, is eenmalig of cyclisch

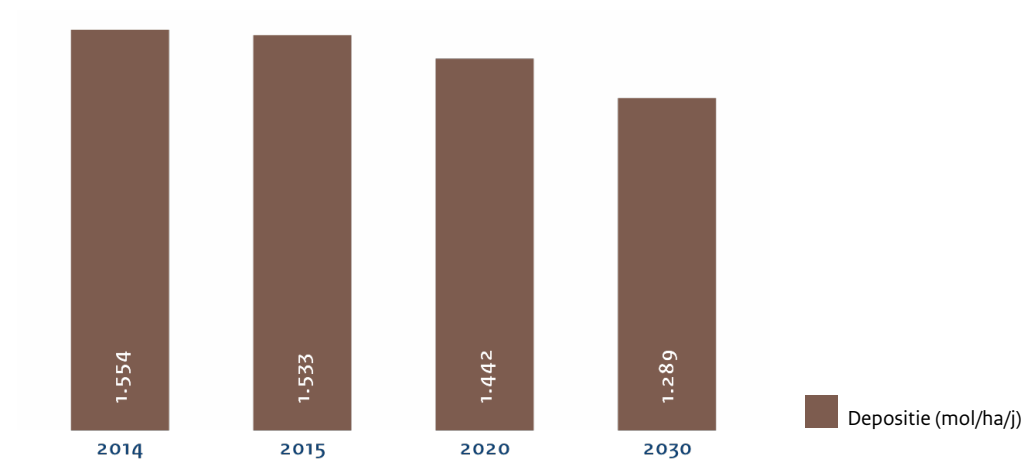
Maatregelkaart 1

Herstelmaatregelen

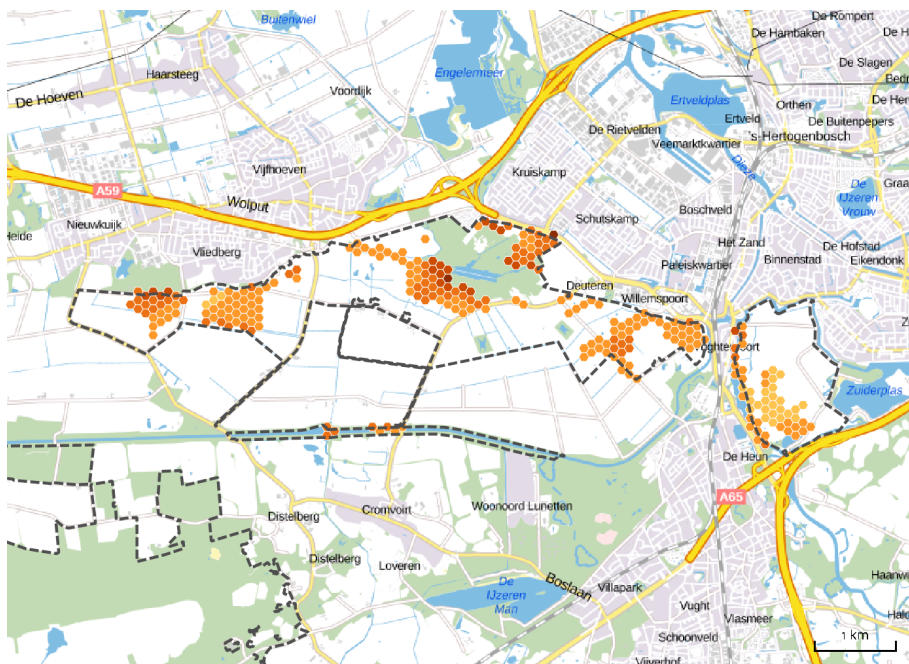
- Zoekgebied: Extra maaien van water- en oevervegetatie (Lgo3)

Ontwikkeling van de stikstofdepositie

Ruimtelijke verdeling van de depositie

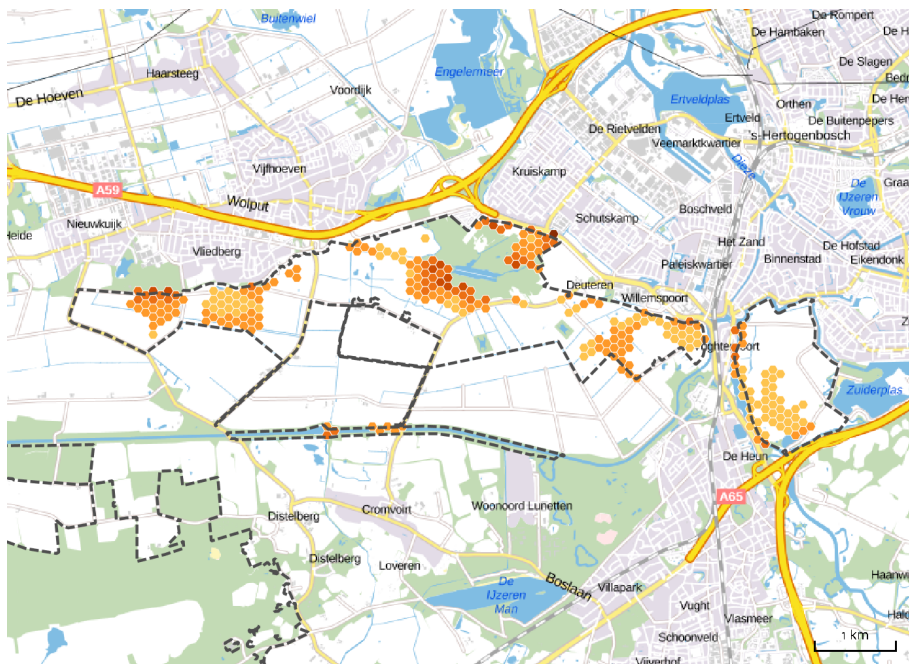
Referentiejaar (2014)

Depositie in mol/ha/j
tussen haakjes aantal hectares

- <= 700 (0)
- 700 - 1000 (0)
- 1000 - 1300 (27)
- 1300 - 1600 (147)
- 1600 - 1900 (67)
- 1900 - 2200 (20)
- > 2200 (2)

2020

- <= 700 (0)
- 700 - 1000 (0)
- 1000 - 1300 (96)
- 1300 - 1600 (116)
- 1600 - 1900 (40)
- 1900 - 2200 (10)
- > 2200 (1)

[illegible]

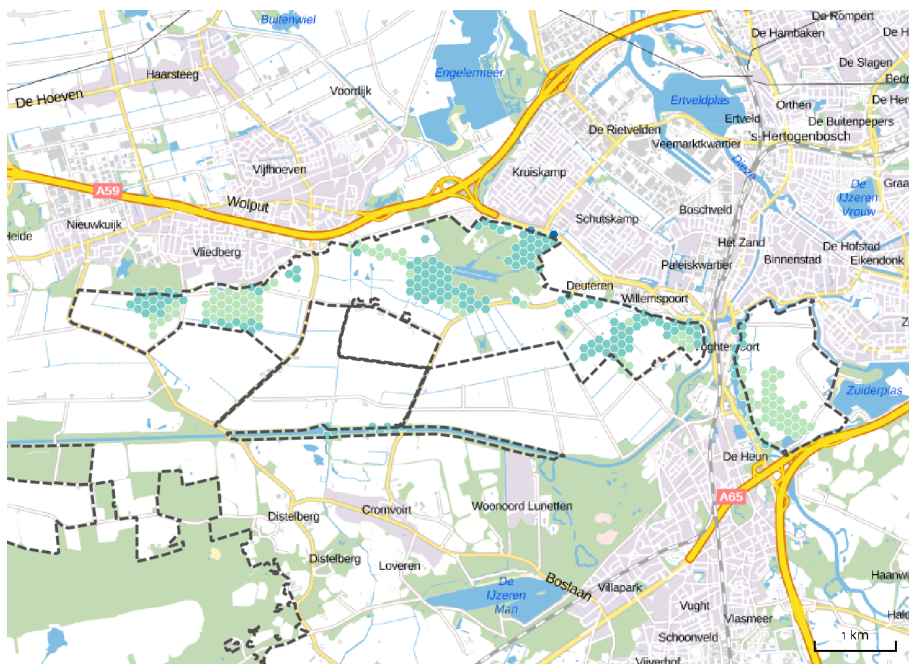
 ≤ 700 (0)
 700 - 1000 (0)
 1000 - 1300 (165)
 1300 - 1600 (76)
 1600 - 1900 (21)
 1900 - 2200 (1)
 > 2200 (0)

Depositie per habitattype

Habitat		Jaar	Gemiddelde (mol/ha/j)	10 percentiel (mol/ha/j)	90 percentiel (mol/ha/j)
H314ohz	Kranswierwateren, op hogere zandgronden	2014	1.465	1.305	1.735
		2015	1.444	1.286	1.712
		2020	1.364	1.212	1.621
		2030	1.232	1.092	1.470
ZGH314ohz	Kranswierwateren, op hogere zandgronden	2014	1.492	1.332	1.765
		2015	1.471	1.313	1.742
		2020	1.390	1.236	1.652
		2030	1.256	1.107	1.490
H6410	Blauwgraslanden	2014	1.566	1.290	2.021
		2015	1.543	1.272	1.993
		2020	1.454	1.200	1.876
		2030	1.297	1.062	1.672
H6510A	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	2014	1.612	1.319	1.929
		2015	1.591	1.301	1.904
		2020	1.487	1.220	1.795
		2030	1.329	1.087	1.606
H7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	2014	1.307	1.287	1.355
		2015	1.289	1.269	1.337
		2020	1.216	1.193	1.267
		2030	1.076	1.059	1.118
Lg03	Zwakgebufferde sloot	2014	1.482	1.329	1.695
		2015	1.461	1.310	1.670
		2020	1.378	1.234	1.577
		2030	1.241	1.103	1.421
Lg06	Dotterbloemgrasland van beekdalen	2014	1.740	1.312	2.015
		2015	1.716	1.294	1.988
		2020	1.614	1.218	1.866
		2030	1.439	1.084	1.663

Depositiedaling

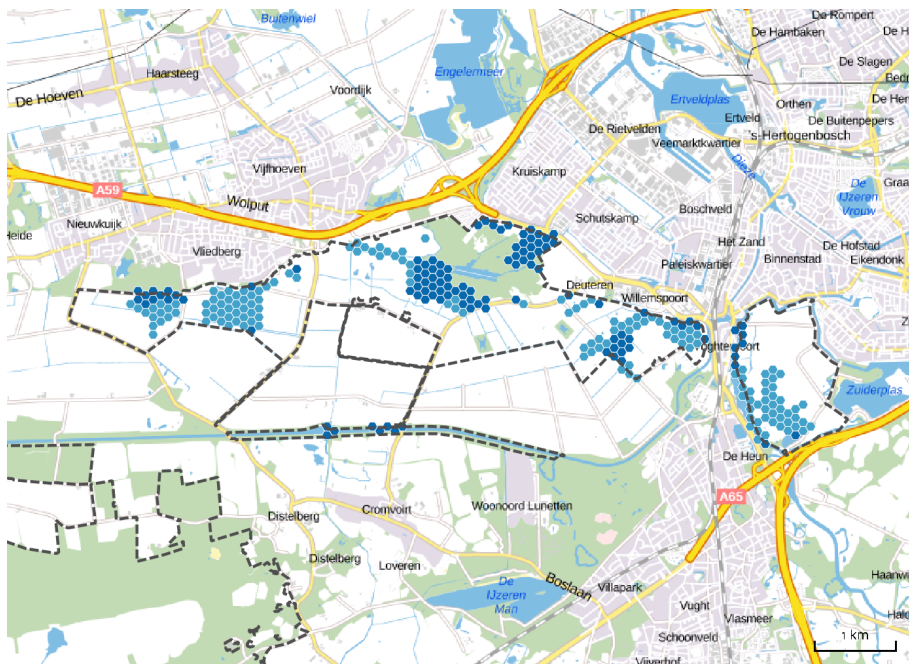
2014 - 2020

Depositiedaling in mol/ha/j
tussen haakjes aantal hectares

- 0 - 50 (1)
- 50 - 100 (104)
- 100 - 175 (156)
- 175 - 250 (1)
- > 250 (1)

2014 - 2030

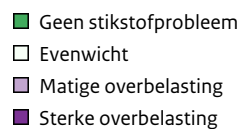
- 0 - 50 (0)
- 50 - 100 (0)
- 100 - 175 (0)
- 175 - 250 (152)
- > 250 (111)

Depositiedaling per habitatype

Habitat		Jaar	Gemiddelde (mol/ha/j)	10 percentiel (mol/ha/j)	90 percentiel (mol/ha/j)
H3140hz	Kranswierwateren, op hogere zandgronden	2015	21	19	24
		2020	101	93	114
		2030	233	214	265
ZGH3140hz	Kranswierwateren, op hogere zandgronden	2015	21	19	24
		2020	102	93	116
		2030	236	213	266
H6410	Blauwgraslanden	2015	22	18	27
		2020	112	89	147
		2030	269	228	337
H6510A	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	2015	22	18	24
		2020	125	94	154
		2030	283	225	335
H7140A	Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	2015	18	18	19
		2020	91	88	94
		2030	231	226	239
Lg03	Zwakgebufferde sloot	2015	21	19	25
		2020	104	92	117
		2030	241	216	272
Lg06	Dotterbloemgrasland van beekdalen	2015	24	18	27
		2020	127	90	149
		2030	301	231	350

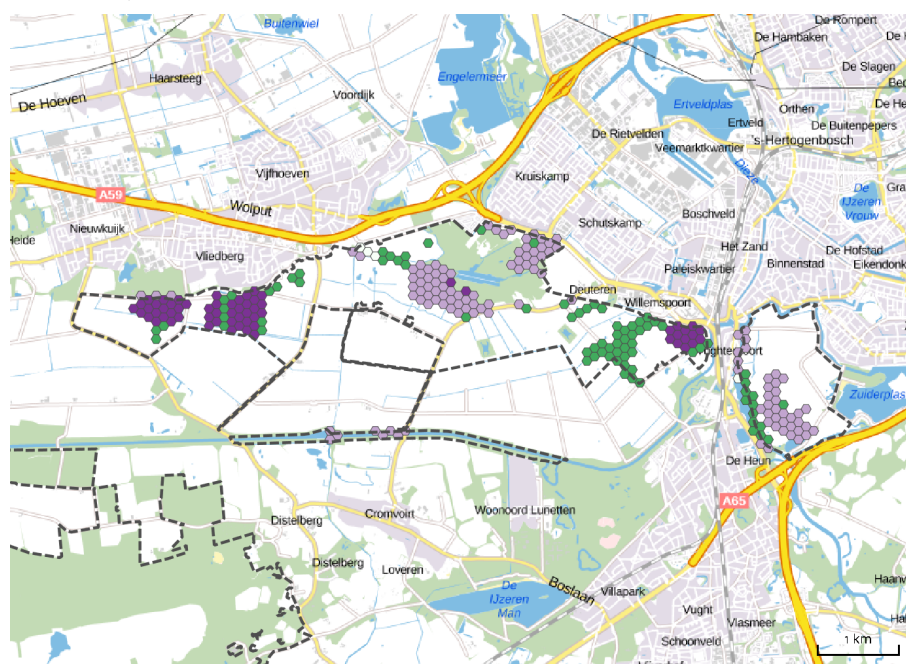
Stikstofoverbelasting per habitatype

Habitat	Relevant (ingetekend)	Relevant (gekarteerd)	KDW	Stikstofbelasting ten opzichte van KDW		Aandeel overbelast
H3140hz Kranswierwateren, op hogere zandgronden	< 1,0 ha	< 1,0 ha	571	2014		100%
				2015		100%
				2020		100%
				2030		100%
H6410 Blauwgraslanden	18,6 ha	14,5 ha	1.071	2014		100%
				2015		100%
				2020		100%
				2030		76%
H6510A Glanshaver- en vossenstaarthooilanden (glanshaver)	10,9 ha	6,6 ha	1.429	2014		64%
				2015		64%
				2020		52%
				2030		23%
H7140A Overgangs- en trilvenen (trilvenen)	3,9 ha	1,4 ha	1.214	2014		100%
				2015		100%
				2020		20%
				2030		0%
Lg03 Zwakgebufferde sloot	2,0 ha	2,0 ha	1.786	2014		7%
				2015		6%
				2020		3%
				2030		1%
Lg06 Dotterbloemgrasland van beekdalen	1,7 ha	< 1,0 ha	1.429	2014		83%
				2015		83%
				2020		83%
				2030		46%
ZGH314 ohz Kranswierwateren, op hogere zandgronden	3,8 ha	3,8 ha	571	2014		100%
				2015		100%
				2020		100%
				2030		100%

Ruimtelijk beeld van de stikstofoverbelasting

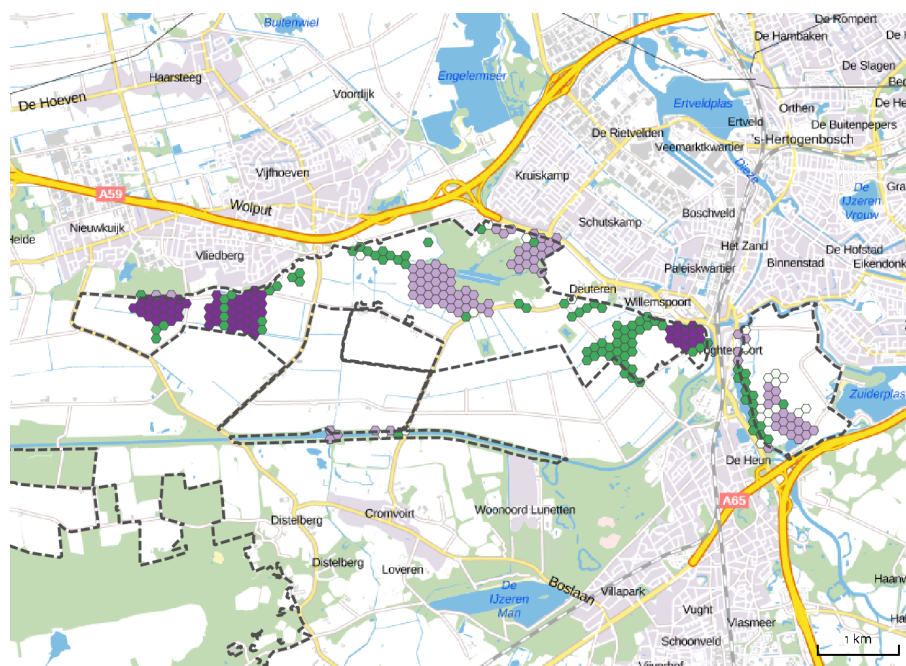
Referentiejaar (2014)

Mate van overbelasting
tussen haakjes aantal hectares

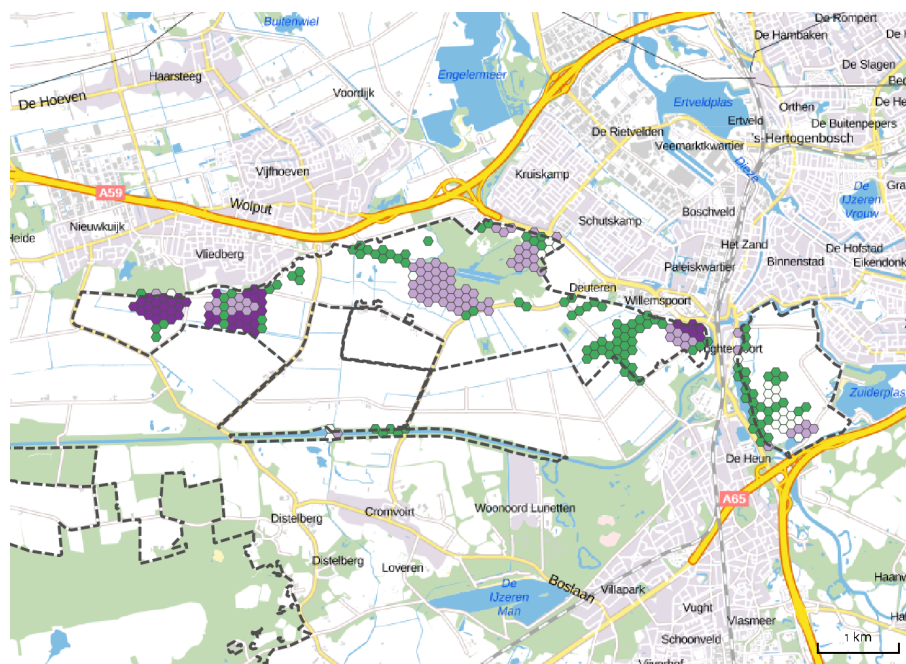
- Geen stikstofprobleem (80)
- Evenwicht (4)
- Matige overbelasting (116)
- Sterke overbelasting (63)

2020

- Geen stikstofprobleem (89)
- Evenwicht (20)
- Matige overbelasting (93)
- Sterke overbelasting (61)

2030

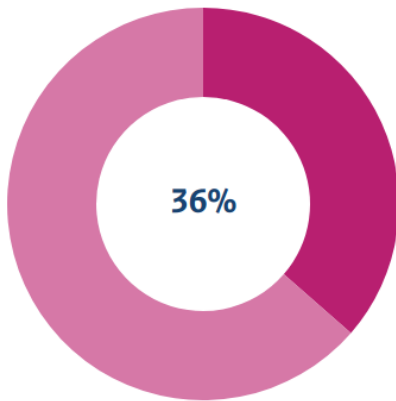
Mate van overbelasting
tussen haakjes aantal hectares

- Geen stikstofprobleem (114)
- Evenwicht (23)
- Matige overbelasting (82)
- Sterke overbelasting (44)

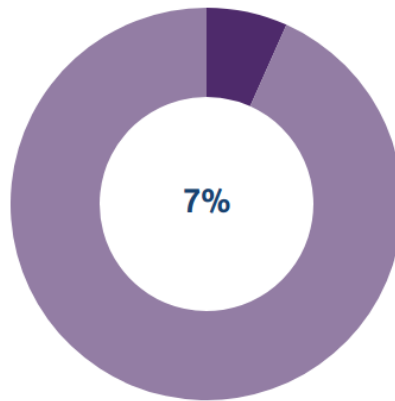
Benuttingsgraad depositieruimte*

Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek

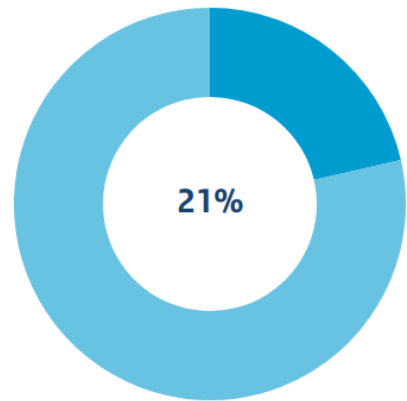
Bron: AERIUS

Vergunningen

Prioritaire projecten

Meldingen

* De som van alle voor ontwikkelingsruimte relevante hectares in het gebied.

Data: 1 juli 2015 tot 1 januari 2018

Voortgang herstelmaatregelen

Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek

Bron: AERIUS

Maatregel	Uiterste datum afronding	Voortgang	Prognose
0156 Afgraven landbouwgrond (H6410,H6510A)	31 december 2016	 	
0462 Plaggen (H6410)	30 juni 2021	 	0%
0747 Herstel hydrologie -korte termijn maatregelen Bijenweide (H6410)	30 juni 2021	 	0%
0790 Bekalken (H6410)	30 juni 2021	 	0%
0966 Maaien rietoevers (H3140)	30 juni 2021	 	0%
1343 Herstel hydrologie (H3140,H6410,H6510A,H7140A)	30 juni 2021	 	
1877 Extra hooien/maaien (H7140A)	30 juni 2021	 	0%
1984 Afgraven landbouwgrond (H3140)	31 december 2016	 	
2134 Verwijderen organische sedimenten (H3140)	31 december 2018	 	100%
2179 Ondiep begreppelen (H6410)	30 juni 2021	 	
2320 (Extra) maaien (H6410)	30 juni 2021	 	
2389 Opslag verwijderen (H7140A)	30 juni 2021	 	

- Afgerond
- Prognose tijdig gereed
- Prognose tijdigheid onder druk
- Prognose niet tijdig gereed
- Prognose onbekend
- 8% Indicatie percentage uitvoering in het veld

Beschikbaar maken financiering	Moet nog beginnen
Beschikbaar maken van grond	Gestart
Formele besluitvorming	Afgerond
Vergunningen	Niet van toepassing
Inhoudelijke voorbereiding	Voortgang onbekend
Praktische voorbereiding	
Uitvoering	
Gereed verklaren	

Alle kaarten in deze rapportage zijn digitaal
beschikbaar in AERIUS Monitor: <http://monitor.aerius.nl/monitor/>

Dit is een uitgave van:

Het PAS-bureau - onderdeel van BIJ12
In samenwerking met het RIVM

PAS-bureau

Leidseveer 2
3511 SB Utrecht

www.bij12.nl

Juli 2018